

Jord- och skogsbruksministeriets förordning

om byggnadstekniska och funktionella krav för svinstallsbyggande som understöds

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut föreskrivs med stöd av 12 § 4 mom. i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärings (986/2011) samt 13 § 5 mom. i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) sådant det lyder i lag 1328/2022:

1 §

Tillämpningsområde

Utöver vad som annars stadgats eller bestäms om planering, uppförande av byggnader och byggnadernas brandsäkerhet samt djurskydd ska denna förordning tillämpas vid nybyggande, med nybyggande jämförbara utvidgningar eller omfattande grundlig renovering av svinstallar i enlighet med lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) eller lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärings (986/2011).

2§

Definitioner

I denna förordning avses med:

- 1) *suggstall*, husdjursstall som används för hållande av grisande suggor och sinsuggor samt gyltor, galtar och grisar i avvänjning;
- 2) *gödsvinsstall*, husdjursstall som används för hållande av gödsvin;
- 3) *svinstall med integrerad produktion*, suggstall och gödsvinsstall i samma produktionsshelhet;
- 4) *isoleringsutrymme* ett utrymme isolerat från övriga djurstallsutrymmen;
- 5) *karantänutrymme* en separat byggnad där djuren kan skötas utan risk för spridning av djursjukdomar;
- 6) *tätt golv*, enhetligt jämnt och operererat golv;
- 7) *spaltgolv/ gallergolv*, perforerat golv, som släpper igenom gödsel på grund av djurens trampande
- 8) *dränerat golv*, antingen ett spalt- eller gallergolv med gles perforering, eller en kombination av ett tätt golv och ett spalt- eller gallergolv i vilka högst 10 procent utgör dräneringsöppningar
- 9) *golv med fast underlag* antingen ett tätt golv eller dränerat golv
- 10) *grisningsbox*, en box till vilken suggan hämtas för grisning och i vilken det finns utrymme för sugga med griskull
- 11) *utfodrings- och liggbox*, en box till vilken svinet går för att äta eller vila och var det kan innestängas temporärt under tiden för utfodring eller behandlingsåtgärder;
- 12) *dräktighetsbox*, en box som hindrar suggan eller gyltan att svänga sig runt men där den kan hållas från och med avvänjning högst åtta dygn efter betäckning eller inseminering som leder till dräktighet;
- 13) *lastningsplats*, ett ställe avsedd för flyttande av svin, såsom ett lastningsutrymme eller -rum, -vagn, -gång, -ramp eller en kombination av dessa och
- 14) *renovering*, en byggnadsåtgärd som omfattar ändringar i bärande konstruktioner och i samband med ändring av byggnadens användningsändamål betydliga förnyanden beträffande utrymmen, inredningar och anordningar. Enbart förnyande av ytbehandlingar, t.ex. byte av tak-täckning eller ytmålningar anses inte vara renovering.

Definitioner för svin, galt, gylta, sugga, grisande sugga, sinsugga, smågris, gris i avvänjning, gödsvin och slaktsvin finns i statsrådets förordning om skyddande av svin 629/2012.

3 §

Allmänna krav

På svinstallarnas brandsäkerhet tillämpas jord- och skogsbruksministeriets förordning om brandtekniska krav för byggnader som understöds (265/2019). Vid elavbrott ska produktionen i svinstallet och djurens välbefinnande kunna upprätthållas med hjälp av ett reservkraftsystem och vattentillgången säkerställas. Om ventilationen i djurstallet är eldriven ska det finnas ett alarmsystem som varnar djurskötaren om elavbrott.

Måtten på svinboxar, lösdrift för svin, grisningshäck och sjukbox samt utfodringsrännor och -anordningar, antalet svin per box samt svinens maximivikter ska märkas ut i planritningen.

I nybyggnad ska djurstallets rumshöjd i medeltal vara minst 2,7 meter, dock minst 2,5 meter i samband med diffusionstak.

Vid grundliga renoveringar och vid sådana utvidgningar där djurstallets utvidgning utgör mindre än 50 procent av det befintliga djurstallets yta och högst 500 kvadratmeter, kan de befintliga inrednings- och gångbredderna användas om inte annat följer av djur- och arbetarskyddsbestämmelserna eller andra bestämmelser.

4 §

Placering av svinstall och transportrutter

Förbindelserutten till personal- och foderutrymmen ska vara avskild från transportvägen för stallgödsel. Svingårdens interna och till gården inkommande och utgående trafik samt utrymmesreservering för framtida driftsutvidgning med byggnader ska framgå av situationsplanen.

Gårdsplansområden som byggs för produktionen, områdenas areal, konstruktionslager och avledning av ytvatten ska framgå i situationsplanen och byggnadsritningarna.

5 §

Ljusöppningar och dagsljus

Det ska för att få in dagsljus finnas ett eller flera fönster eller ljusöppningar i svinstallets samtliga avdelningars yttervägg eller vattentaks konstruktion.

Svinen får inte komma åt fönstren.

6 §

Golv i djurstall

Boxutrymmet och dess golvandelar ska planeras så att svinen har möjlighet att dela in det i ligg-, utfodrings- och gödselområden.

Svinen ska ha en torr, ren och till ytan jämn liggplats. Svinens liggområde ska ha fast underlag. Golv med fast underlag ska vara sådant, att bökningsmaterial kan användas på ett ändamålsenligt sätt och att urin och andra vätskor avlägsnas på ett lämpligt sätt eller sugts upp väl i ströet.

Då spaltgolvs konstruktion används ska balkens och spaltens bredd anpassas i enlighet med svinets ålder. Balk- och spaltbredd för spaltgolv och dränerande golv liksom andra öppningars dimensioner ska utmärkas på ritningen.

Dimensioneringen av spaltgolv ska uppfylla de krav som ges i tabell 1 i bilagan.

7 §

Sjukutrymme

I svinstall ska minst 5 procent av ytbehovet för det totala djurantalet reserveras som behandlingsutrymme för sjuka djur. Av den fria golvytan i behandlingsboxen ska minst två tredjedelar utgöra golv med fast underlag och behandlingsboxens sidomått ska vara sådant att svinet lätt kan svänga omkring. Minimiarealen för behandlingsbox och erforderlig fodertråglängd vid trågutfodring finns i tabell 2 i bilagan.

8 §

Ät- och drickplatser

Svinen ska ha kontinuerlig tillgång till vatten enligt eget behov. Vatten och foder ska kunna intas obehindrat för djuret stående i normal kroppsställning.

I lösdrift eller gruppbox, ska finnas en drickplats eller en vattennippel per tio svin. För varje svingrupp ska alltid finnas minst två dricksplatser som är placerade så att två svin samtidigt kan dricka från dem. Antalet drickplatser i en gruppgrisnings- eller gruppbox ska vara minst två drickskärl eller dricksanordningar per tio digivande suggor. I gruppgrisningsbox ska det för diande grisar finnas ett drickskärl eller -anordning per tjugo grisar.

Vid automatutfodring ska anordningens kapacitet vara dimensionerat enligt antalet utfodringsplatser.

9 §

Isolerings- och karantänutrymmen

Isoleringsutrymme får inte ligga i direkt kontakt med gårdens övriga egentliga djurstall. Boxar och utrustning i isoleringsutrymmet ska dimensioneras enligt de krav som ställs utgående från svinens storlek. Utrymmets innerytor ska vara lätta att desinficera. Isoleringsutrymmet ska från andra utrymmen ha separat ventilation och utgödsling. Isoleringsutrymmet ska märkas ut i ritningarna.

Karantänutrymme ska vara en separat byggnad med i övrigt samma krav som för isoleringsutrymme.

Såväl isolerings- som karantänutrymmet ska för förhindrande av djursjukdomar förses med en separat ingång som möjlig spärr mot sjukdomsspridning.

10 §

Lastningsutrymmen

I svinstall ska finnas en från det övriga djurstallet klart avskild lastningsplats. I stället för ett rum för lastning eller en lastningsvagn kan man använda en lastningsgång eller lastningsbrygga.

Lastningsplatsens golv ska planeras så att det inte är halt och ordnande av ljus och gånggrutt görs så att djurens förflyttning löper möjligast smidigt.

Lastningsutrymmets, -vagnens eller -gångens innerytor ska vara lätta att desinficera och lastningsutrymmet ska ha separat ventilation och utgödsling. Tvättvatten och gödsel som avlägsnas från lastningsutrymme får inte ledas till svinstallets gödselränna, utan ska ledas direkt till gödselkanal utanför svinstallet eller till gödselbehållaren. Det ska finnas skilda tvättlinjer och slangar för högtryckstvätt i lastningsplatserna samt en förvaringsplats för tvätt- och desinficeringsmedel.

11 §

Dimensioneringskraven för boxar och andra platser för svinhållning

Vid dimensioneringen av boxar och andra utrymmen ska följande krav iakttas:

- 1) Av den fria golvytan i box för gödsvin, växande svin och grisar i avväjning ska minst två tredjedelar utgöra golv med fast underlag; minimiarealen per djurplats i boxar och för behövlig fodertråglängd vid trågutfodring i gödsvinsstallar och stallar för växande svin, smågrisar och grisar i avväjning finns i tabell 2 i bilagan;
- 2) Grisningsbox för sugga med smågriskull där en grisande sugga kan röra sig fritt, ska ha en boxyta på minst 7,0 kvadratmeter, varav minst 1 m² ska reserveras för smågrisar; av golvets bottenyta ska minst 50 procent vara tätt golv;
- 3) Gruppgrisningsbox och gruppdibox för lösdrift med ströbädd ska ha en boxyta på minst 6,0 kvadratmeter per digivande sugga och smågriskull;
- 4) Grisningshäck som hindrar suggan från att vända sig ska ha en längd på minst 2 400 millimeter; bakom häcken i en grisningsbox ska finnas minst 300 millimeter fritt utrymme för grisning; till spaltgolvet bakom häcken ska finnas en lucka eller täckningsbar öppning genom vilken efterbörd, smutsat bomaterial och strö kan avlägsnas via gödselkanalen; grisningshäckens bredd nedtill minst 200 millimeter från golvytan ska vara minst 850 millimeter och öppen för att ge diande grisar fritt tillträde och häckens höjd minst 900 millimeter;
- 5) Minimiytan för lösdriftsstall eller gruppbox för sinsuggor och gyltor finns bestämd i tabell 3 i bilagan;
- 6) En utfodringshäck till vilken suggan har fri tillgång ska utrustas med stängbar grind på baksidan. För sinsuggor ska utfodringshäckens bredd vara minst 550 millimeter och för gyltor minst 450 millimeter och längden för båda minst 2 000 millimeter; foderträget inkluderas inte i måtten;
- 7) Om för sinsuggor eller gyltor används fodertråg utan för respektive djur avgränsad utrymmesandel ska fodertrågets längd vara minst 500 millimeter per sugga;
- 8) Kortväggen på en box eller ett gångavsnitt för en grupp av suggor eller gyltor ska vara minst 2,8 meter;
- 9) Boxytan för avelsgalt ska vara minst 6 kvadratmeter av vilket minst 4 kvadratmeter ska vara golv med fast underlag;
- 10) Insemineringsavdelningen med boxar ska planeras så att individuell brunstkontroll med hjälp av galt är möjlig.

12 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den xx. xxx. 2023.

Genom denna förordning upphävs jord- och skogsbruksministeriets förordning om byggnadstekniska och funktionella krav för svinstallsbyggande som understöds (172/2018).

Helsingfors den xx. xxx. 2023

Jord- och skogsbruksminister Antti Kurvinen

Projektledare Maarit Hellstedt

Tabell 1. Dimensionering av spaltgolv

Grupp av svin	Spaltbredd eller håldiameter högst (mm)	Betongbalkbredd minst (mm)
Smågris	11	50
Avvand gris	14	50
Göd- och slaktsvin	18	80
Sugga och gylta	20	80

Tabell 2. Minimiyta för svinplats (göd- eller slaktsvin eller avvand gris) och minimiutrymme vid fodertråg per svin i svinboxar med portionerad utfodring

Svinets vikt kg	Svin- och sjukbox- ens minsta fria golvyta / svin ¹⁾ m ²	Helströbäddbox eller -lösdrift, minsta areal / svin m ²	Fodertrågets minimi längd/ svin, portionerad utfodring mm
< 10	0,15	0,25	160
10–95	0,17 + (vikt kg/130)	0,25 + (vikt kg/90)	10–25 kg: 160 >25–50 kg: 250 >5095 kg: 300
>95 men högst 107	0,90	1,20	320
>107 men högst 130	1,00	1,50	350
> 130	1,20	1,60	350

¹⁾ Av den fria golvytan ska minst två tredjedelar vara golv med fast underlag

Tabell 3. Minimidimensioner för gruppbox för sugsugor och gyltor, per sugga eller gylta

	Fri golvyta minst ²⁾ m ²	Minimikrav på sam- manhängande golv med fast underlag i fritt område, m ²	Minsta längd på boxens eller mellan- gångens kortaste sida, mm
Sugga			
< 6 st	2,50	1,45	2 400
6–40 st	2,25	1,30	2 800
> 40 st	2,25	1,30	2 800
Gylta			
< 6 st	2,25	1,30	2 400
6–40 st	2,25	1,30	2 800
> 40 st	2,25	1,30	2 800

²⁾ I den fria golvytan inräknas inte golvytan under fodertråg eller -hoar eller motsvarande liksom inte heller individuella utfodrings- eller liggboxar.